

Täysistunto

Maanantai 30.3.2020 klo 14.01—19.42

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maakaasumarkkinalain muuttamisesta ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 ja 16 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 104/2019 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 4/2020 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 4/2020 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

18.15 **Juhana Vartiainen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän pätee jossain määrin sama näkökohta kuin edelliseenkin asiaan. Tässä oli talousvaliokunnan käsiteltävänä varsin teknisluontoinen esitys, josta laadittiin myös yksimielinen mietintö. Tämä mietintö on kuitenkin selvästi pidempi kuin äsken puheena ollut mietintö, koska tässä asiassa oli selvästi enemmän teknisiä yksityiskohtia.

Tässä on taustalla se, että maakaasumarkkinat on tämän vuoden alusta avattu kilpailulle. Euroopan unionin maakaasumarkkinaa koskeva normisto tietysti sitä koskee, mutta vaikka se onkin lähes sellaisenaan soveltuva, niin se ei kuitenkaan ole niin yksityiskohtaista, etteikö sitä pitäisi soveltaa kansallisella lainsäädännöllä. Itse asiassa tätä on jo vuoden 2017 maakaasumarkkinalailla säädelty. Silloin säädettiin nämä markkinoiden avaamiseen liittyvät perussäännökset. Nyt on kysymys täydentävistä säännöksistä, jotka koskevat vähittäismarkkinoiden keskitettyä tiedonvaihtoa ja markkinaprosesseja.

Tämä muistuttaa jossain määrin sitä säätelymallia, joka valittiin EU:ssa ja Suomessa sähkömarkkinoiden säätelyyn. Tässä on samoja periaatteita. Tässä siis muodostetaan yhtenäinen järjestelmä, jossa eri osapuolten — tuottajien, toimittajien, verkonhaltijoiden ja loppukäyttäjien — velvollisuudet ja oikeudet tulevat määritellyiksi. Meillä on siis nämä keskeiset toimijat, jakeluverkonhaltijat, vähittäismyyjät ja loppukäyttäjät, joille kaikille määritellään nyt omat tehtävänsä.

Aika merkittävä osa tätä mietintöä koskee tietosuojaa, koska tämän markkinan ylläpitäminen ja keskitetty clearaaminen edellyttää mikrotaloudellista tiedon keräämistä, ja sen täytyy tietysti tapahtua EU:n tietosuoja-asetuksen ja Suomen tietosuojalainsäädännön pohjalta. Ne periaatteet ja yhteensoveltuvuus tietosuoja-asetuksen kanssa on nyt tässä ehdotuksessa täsmennetty.

Tässä oikeastaan lyhyesti se, mitä tässä mietinnössä on. Tämä oli monelle meistä kovin opettavaista. Opimme, että samassa verkossa voi siirtää hyvin monenlaisia kaasuja ja tämä yksi lainsäädäntö sopii siihen kaikkeen. Huomaan ilokseni, että täällä on myös talousva-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 42/2020 vp

liokunnan Atte Harjanne paikalla. Hän insinöörimiehenä osaa ehkä kertoa tästä asioita kiinnostavammin kuin mihin minä kykenen.

Tässä todellakin on yksimielinen mietintö, emmekä tästäkään löytäneet poliittista erimielisyyttä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

18.18 Atte Harjanne vihr: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia valiokunnan puheenjohtajalle hyvästä esittelystä, joka hyvinkin summasi, mistä tässä on kyse.

Minä nimenomaan tähän viimeiseen asiaan palaisin. Valiokuntahan tuo esiin tässä mietinnössä, että on ympäristötavoitteiden ja toimivien markkinoiden näkökulmasta tärkeää, että järjestelmä on avoin ja mahdollistaa myös muiden kaasutuotteiden kuin fossiilisen maakaasun ja erityisesti biokaasun sisällyttämisen järjestelmään ja että on tärkeää kehittää esimerkiksi off-grid-biokaasun alkuperätakuujärjestelmää.

Tästä ehkä toisin sen yleisen huomion, että kun me teemme mitä tahansa lainsäädäntöä tänä päivänä tai julkisen vallan ja julkisen rahan käyttöä, niin sitä ei saisi sitoa tavallaan vanhaan fossiilitalouteen, vaan esimerkiksi tässä tapauksessa meidän täytyy lähteä siitä, että meidän kaasuverkko ja kaasun käyttö dekarbonisoidaan, eli käytännössä se kaasu, mitä me käytämme, on synteettisiä polttoaineita, jotka on tehty käytännössä kierrätyshiilestä, tai sitten bioperäistä, kestävästä biokaasusta valmistettua kaasua. On tärkeää, että kaikki lainsäädäntö on tämän kehityksen kanssa yhteensopivaa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 104/2019 vp sisältyvien 1.-2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.